

Història de l'entorn de l'escola

www.elsarcs.cat

Història de l'entorn de l'escola

L'entorn de l'escola: el turó de Modolell

La ciutat de Barcelona se situa entre el mar i la serra de Collserola, que forma part de la serralada litoral, amb el Tibidabo (512 m) com a punt més alt. Però entre el mar i Collserola no hi ha només una plana; diverses falles, rieres i torrents han conformat set turons, avui engolits en part per la construcció dels diversos barris de la ciutat.

Tres turons passen dels 200 m d'altitud: el Coll (249 m), el Carmel (267 m) i la Rovira (261 m). A la riera d'Horta hi trobem el turó de la Peira (138 m). Els altres tres turons, alineats i paral·lels a la serra de Collserola, són els següents: el Putxet o Putget (181 m), Monterols (121 m) i, el més petit de tots, el turó de Modolell de 108 m, avui dia cobert pels carrers Modolell, Vallmajor, Copèrnic i la plaça Adrià.

L'any 1945, el turó de Monterols es convertí en parc, quan la propietària Manuela Gil Llopart va donar la meitat del terreny a l'Ajuntament a canvi de poder urbanitzar l'altra meitat.

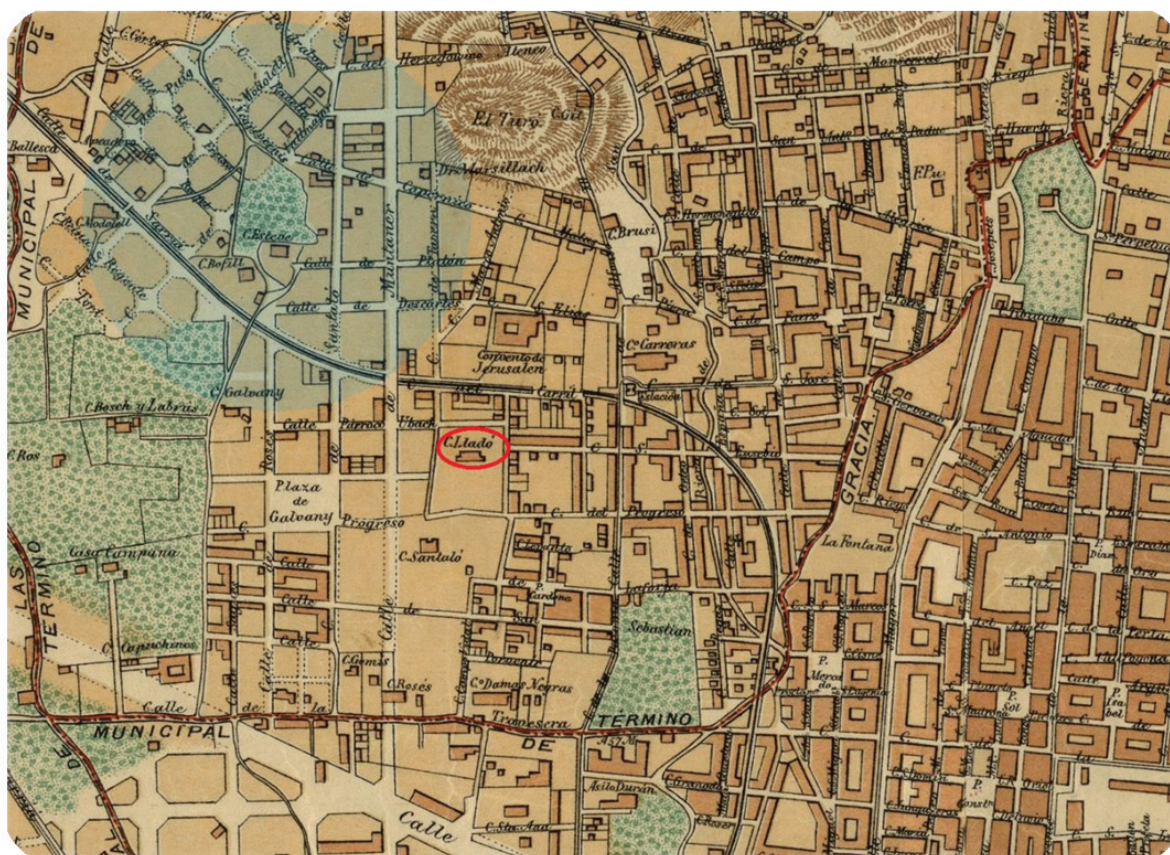
El turó de Modolell, al cim del qual hi ha l'escola Els Arcs i el convent de Santa Magdalena, pren el nom dels propietaris del terreny: Magí Modolell i Negrevernís (Sant Just Desvern, 1789 - Barcelona, 1851), Vicenç Modolell i Vallmajó (? - 1864) i Joaquim Modolell-Vallmajor del Puig (1838 - 1890). El nom també s'aplicà a una partida de terres compresa entre Sarrià, el camp d'en Galvany, Can Regàs i el passeig de la Bonanova.

Història de l'entorn de l'escola

Els noms dels carrers

Els noms dels carrers de l'entorn de l'escola fan referència als propietaris del terreny que es van encarregar d'urbanitzar la zona. Així, el carrer Modolell fa referència explícita a la família homònima. En nom del carrer va ser aprovat per l'Ajuntament el 5 de gener de 1876. El carrer Vallmajor adoptà aquest nom en honor a Rosa Vallmajor i Canet (Dosrius, 1778 - ?), muller de Magí Modolell i Negrevernís. El mateix 5 de gener de 1876 s'aprovà el nom dels carrers següents: Raset, en honor a Gaïetana Raset i Vallmajor de Batllori, néta de Magí Modolell, i el del carrer Freixa que pren el nom de Joan Freixa i Vilardaga (Vilada, 1848 - Barcelona, 1910), mestre d'obres i autor dels plànols d'urbanització dels terrenys de Joaquim Modolell del Puig i de Vallmajor, a finals del segle XIX. La part de carrer Copèrnic compresa entre Vallmajor i General Mitre s'anomenava Negrevernís, nom d'una família coneguda de Sarrià emparentada amb la família Modolell.

Altres carrers pròxims són els següents: Copèrnic, dedicat a Nicolau Copèrnic

Fragment del mapa del pla de Barcelona de Josep Maria Serra, 1890.
Font: Institut Cartogràfic de Catalunya.

Història de l'entorn de l'escola

(1473-1543), considerat el fundador de l'astronomia moderna. El nom del carrer va ser aprovat el 27 d'octubre de 1876, en castellà i el 12 de juny de 1980, en català.

El carrer Santaló, dedicat a Rupert Santaló i Vinyals (Barcelona, 1824 - 1872), propietari del Camp de les Figueres, que s'urbanitzà l'any 1871. El nom d'aquest carrer data del 7 d'agost de 1868.

El nom de la plaça Adrià, en honor de Publi Eli Adrià (76 - 138), emperador romà i filòsof, data del 5 de novembre de 1913. En aquesta plaça s'ubica el Memorial dedicat a Manuel Carrasco i Formiguera, representat per una escultura cúbica. També, des de l'any 1959, a sobre la font s'hi pot veure l'escultura "La lliçó", representada per dues nenes amb un llibre.

S'ignora a qui està dedicat el carrer Ravella. Se sap que aquest cognom era molt habitual a la zona. Al número 15 d'aquest carrer està situat un edifici modernista de principi del segle XX que recorda molt la Casa Calvet de Gaudí.

El carrer Vico està dedicat a l'actor teatral Antonio Vico (Jerez de la Frontera, 1840 - Nuevitas, 1902) que actuà a Barcelona entre 1888 i 1890. El nom va ser aprovat el 5 de setembre de 1907.

Història de l'entorn de l'escola

El convent de Santa Magdalena

El 1365 el Consell de Cent acordà la creació d'un indret on es poguessin reunir les dones "repenedides", és a dir, prostitutes que volguessin refer la seva vida. Inicialment es van instal·lar en una capella pròxima a Santa Maria del Mar sota l'advocació de Santa Magdalena. L'any 1358, Pere el Ceremoniós va autoritzar la construcció d'un monestir a la Riera de Sant Joan que adoptà la regla de Sant Agustí. Deixà d'acceptar "repenedides" i es convertí en el convent de Santa Magdalena, de monges anomenades agostines. El 1877 amb la construcció de la Via Laietana el convent fou derruït; avui dia, en el seu lloc, hi ha la Comandància de policia nacional. El carrer del darrera encara conserva el nom de carrer de les Magdalenes. El 1880 es construí un nou convent a l'Eixample, a la cruïlla Muntaner-Vallès. L'any 1909, durant la Setmana Tràgica, el convent fou cremat i les monges agostines es traslladaren a la ubicació actual, dalt del turó de Modolell a la cruïlla dels carrers Vallmajor i Copèrnic.

Durant la segona república funcionà com a escola de pàrvuls. L'any 1936 les monges abandonaren el convent per por als atacs que rebien les esglésies i congregacions religioses. A l'inici de la guerra civil s'hi va instal·lar una "txeca", també coneguda com "Preventori D", inicialment controlada pel PSUC. Després passà a mans del SIM (Servei d'Intel·ligència

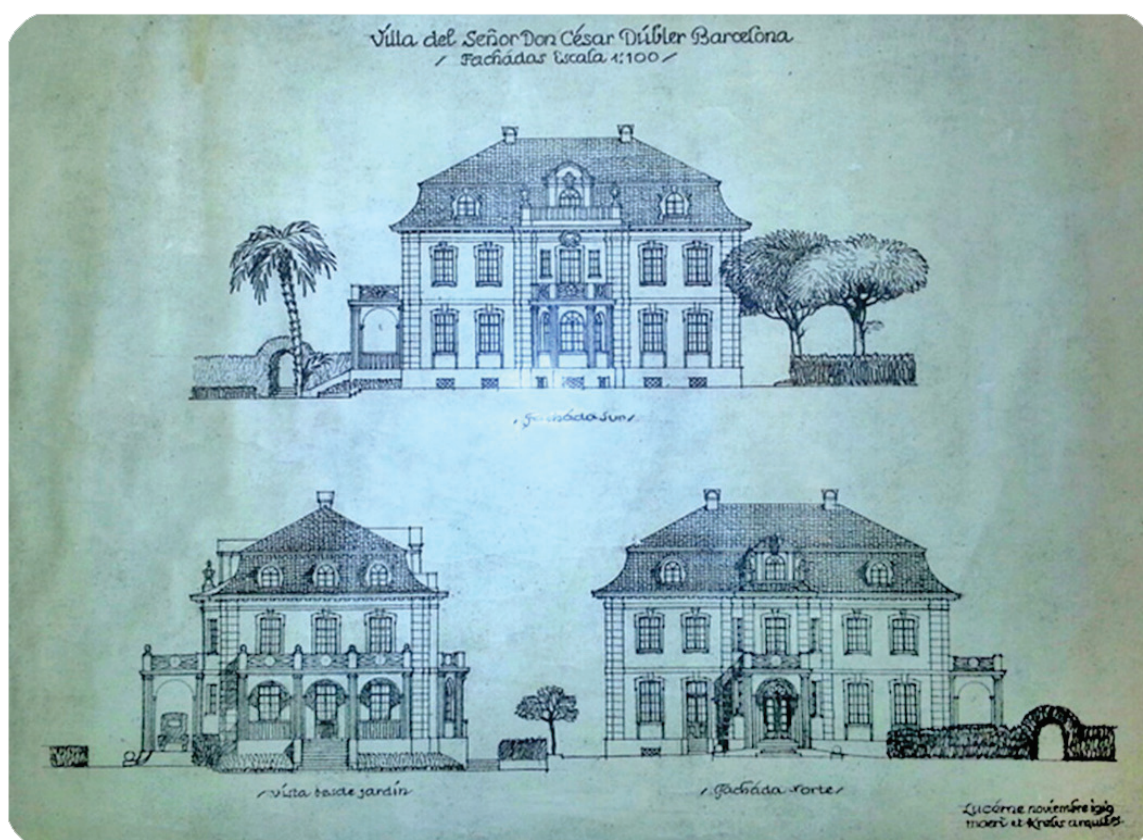
Militar). A l'octubre de 1940, el líder nazi i màxim responsable de les SS, Heinrich Himmler, va venir a Barcelona i en el seu recorregut per la ciutat no hi va faltar la visita a la txeca de Vallmajor.

Història de l'entorn de l'escola

L'Escola Els Arcs

La torre on s'ubica l'escola, va ser construïda l'any 1925 (des del 1921 Sarrià ja estava annexat a Barcelona) per Möri i Krebs, arquitectes de Lucerne, molt reconeguts a la primera meitat del segle XX. La va fer construir Don César Dubler Humbel (Wohlen, 1888–Barcelona, 1948), propietari de l'empresa Manufacturas Españolas Dubler, que fou la primera gran fàbrica tèxtil de sedes i fibres artificials que va implantar-se a Sant Boi de Llobregat el 1919. La seva producció era molt apreciada a Espanya i també a l'estranger.

A començament dels anys 70 la fàbrica de sedes, coneguda com Can Dubler, va fer fallida. La família Dubler posà en venda la torre i el jardí i decidí tornar a Suïssa. El 1978 passà a ser l'Escola Ribot, després d'adaptar l'edifici i construir un aulari. L'any 1996 les escoles Lys, Nausica, Peter Pan, Reina Elisenda i Ribot creen una associació d'escoles y el recinte de l'escola Ribot passa a ser l'escola Els Arcs, la secundària d'aquestes escoles d'educació infantil i primària.

Primera proposta dels arquitectes Möri i Krebs, l'any 1919.

Història de l'entorn de l'escola

Fonts

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

La txeka de Vallmajor. Wikipedia

www.monestirs.cat

El turó de Monterols i la família Gil.

Revista El jardí de Sant Gervasi. Barcelona, gener 2015